

EPERJESI LAPOK

Előfizetési árak:
 Egész évre . . . 12 K.
 Félévre 6 K.
 Negyedévre . . . 3 K.
 Hirdetési díj: Egyhasábos
 petilsor egyszeri hirdetése
 15 f. Közlemények sora 40 f.

POLITIKAI, TÁRSADALMI, KÖZGAZDASÁGI, KÖZMŰVELŐDÉSI ÉS SZÉPIRODALMI HETILAP

Szerkesztőség és
 kiadóhivatal ::
Kósch Árpád
 könyvnyomdája
 Eperjes, Fő-u. 59.
 :: Telefon-szám 16. ::

**Az Eperjesi Széchenyi-körnek, az Eperjesi Magyar Védőegyesületnek
 és az Eperjesi Kereskedők Társulatának hivatalos közlönye.**

Szinyei Merse István

Magyar belügyminiszterem előterjesztésére *Szinyei Merse Istvánt*, Árva- és Sárosvármegyéknek a zemplérvármegyei főispáni teendők ideiglenes ellátásával is megbízott főispánját sárosvármegyei főispáni állásától, a legnehezebb viszonyok között is kiváló buzgalommal és sikerrel teljesített kitűnő szolgálatait teljes elismerése mellett, saját kérelmére felmentem.

Kelt Bécsben, 1916. évi január hó 2-ikán.

FERENCZ JÓZSEF s. k.

Sándor János s. k.

Ha valaha kifejezett egy név fogalmat, nem — fogalomcsoportot és pedig az emberi, a férfiúi kvalitásoknak legelőnyösebb fogalomcsoportját, úgy Szinyei Merse István neve az, amelyet nemcsak szűkebb hazájában, hanem országszerte megértének.

A jóság, a méltányosság, az igazságosság, a szeretetreméltóság, a tudás, az előzékenység, a kedvesség, a nagylelkűség, az intellektus, az akaraterő összevont fogalma ma szerte az országban, és nemcsak magyar nyelven: Szinyei Merse István neve.

S ettől a férfútól kell megválnia Sárosvármegyének, amelynek épp a legnehezebb időkben állott az élén. Meg kell válnia akkor, midőn már el sem tudunk képzelni mást a főispáni székben, melyet annyi szeretettel, melegséggel még sohasem vettek talán körül, mint az Ő idejében.

S nem tudunk beletörődni abba a tudatba, hogy Szinyei Merse István nem a mi főispánunk többé, holott ugyanakkor két más: Árva- és Zemplérvármegye vallja magáénak. Mintha a sors megirigyelte volna tőlünk, mintha megelégette volna büszkélkedésünket, örömmünket, önelégültségünket, hogy a miénk,

hogy rólunk gondoskodik, hogy bennünket irányít, vezet nehéz napjainkban.

A beletörődnitűdás az okosság dolga. De hát vehet-e erőt az okosság az érzéseken? Az érzések, a szív húrjai pedig hozzá kapcsolnak, körülfonják Őt, hogy mindig velünk, hogy mindig mellettünk maradjon, mert szeretjük, mert nagyon szeretjük Őt.

Nem a búcsúzás szava ez, — mert Szinyei Merse István mehet bárhova, mindig a miénk maradt, vissza-vissza hozza őt szeretetünk melege, — hanem a sors igazságtalan intézkedésével való szembehelyezkedés kitörése.

A szív szava, mely nem ismer megalkuvást, nem ismer engedékenységet, ha elszakítják attól, akihez minden érzése köti.

Szinyei Merse Istvánt a legnehezebb idők járása lelte Sáros főispáni székében, melyet ő sohasem tekintett a megközelítés formáságaihoz kötöttnek, hanem pusztán az altruisztikus cselekvés helyének.

S százszorozottan annak tekintette a nehéz időkben, amelyek határtalan energiáját, tetterejét úgyszólván emberfeletti módon igénybe vették.

Hatalmas egyénisége oly munkát vállalt s végzett, amelyet csak rendkívüli tetterővel megáldott nagy egyéniségek vállalhatnak s végezhetnek — s amellet nem maradt igazságos, méltányos kérés meghallgatlanul.

Sárosvármegye közönsége nagy veszteségének teljes tudatában könnyes szemekkel kíséri főispánját új cselekvése helyére. S ha van valami vigasza e nehéz órákban, úgy azt csak abban keresheti, hogy bálványozott fiának hatalmas egyéniségére más megyének van most szüksége, hogy az állami érdek más cselekvési terekre hívja, hogy idegenben is szolgálta biztonságát a sárosi föld ihlettségének, amelynek Ő egyik legnagyobb fia.

□□□□

Bujanovics Gyula.

A BUDAPESTI KÖZLÖNY január 4-iki száma a következő legfelső kéziratot közli:

Magyar belügyminiszterem előterjesztésére *Bujanovics Gyula* országgyűlési képviselőt Sárosvármegye főispánjává kinevezem.

Kelt Bécsben, 1916. évi január hó 2-ikán.

FERENCZ JÓZSEF s. k.

Sándor János s. k.

Sárosvármegye közönsége csak a legnagyobb örömmel fogadhatta a legfelsőbb elhatározás e tényét, mellyel megüresedett főispáni székünk oly tulajdonos birtokába megy át, mint aggteleki Bujanovics Gyula, aki nemcsak Sárosvármegye, hanem az ország közéletében ismert, becsült nevet vívott ki magának.

Aggteleki Bujanovics Gyulát, az új főispánt nem kell bemutatnunk közönségünknek, hiszen megyénk szülötte, aki sokoldalú képzettségével megyénk politikai, közgazdasági és társadalmi életében emberöltőt meghaladó idő óta oly tevékeny részt vett, hogy neve a legszélesebb rétegekben a legismertebb, legbecsültebb és legtiszteltebb.

Bujanovics Gyula Pécsújfalun, 1862. évi április hó 3-ikán született. Középiskolai és jogi tanulmányai elvégzése után a közigazgatás szolgálatába lépett. Aljegyzője lett Sárosvármegyének. Majd úszfalusi birtoka kezelését vette át. Később az aktív politika vonzotta. A bártfai kerület orsz. képviselője lett, utóbb a girálty választókerület küldte a képviselőházba.

Politikai téren való működése azonban nem merítette ki nagy munkarejét.

Mint a Sárosvármegyei Gazdák Fogyasztási és Értékesítési Szövetkezetének egyik lelkes alapítója, utóbb elnöke, a Sárosvárm. Gazdasági Egyesület alelnöke, a Mezőgazdák Szeszfinomító-gyárának igazgatósági tagja megyénk közgazdasági életéből jelentékeny részt kért magának.

OLYMPIA □ SIMON JUDIT □

:: AZ 1916. ÉV ::
 EGYEDÜLÁLLÓ
 SZENZÁCIÓJA.

Kiváló képességeit, szakképzettségét és tudását azonban igénybe vette számos más országos jellegű közgazdasági intézmény is, amelyeknek igazgatóságában, választmányában és szakbizottságaiban tevékenykedve, a magyar közgazdasági élet egyik nagyértékű harcosa lett.

Közhasznú munkában eltöltött emberöltő után került Bujanovics Gyula szülő-megyéjének díszes főispáni állásába.

Meg vagyunk győződve, hogy nagy tudása, energiája, munkabírása gyönyörű gyümölcsöket fog teremni sokat szenvedett szülőmegyéje részére.

Lehetetlen őt nem a legnagyobb szeretettel és tisztelettel köszönteni ez új, magas méltóságában, melybe magával hozza nagy élettapasztalatát, kipróbált tetterejét, munkakedvét s általános ismert nemeslelkűségét.

A szeretet melegével köszönti őt minden sárosi, avval a meleggel, amilyennel sárosi csak sárosit üdvözölhet.

Gondolkodásunk módszeréhez.

A most dúló rettenetes háború kapcsán érdemes gondolkodásunk módszerére is vetni tekintetünket, vagyis azon logikai szabályra, amely szerint mi az eseményeket megítéljük s a további eredményeket kikövetkeztetjük. Nem ok nélkül kell erre is ügyet vetnünk, mert hiszen a jelen háború is bebizonyította, hogy ennek tartamára és elfajulására nézve úgy a legelőkelőbb, mint a köznap elmék, a legelsőrangú politikusok és az állami dolgokhoz nem értő mindennaposok szörnyen tévedtek. A hallatlan tömegű seregek felsorakoztatása mindjárt a háború elején azt a hitet ébresztette az emberekben, hogy a háborúnak pár hónap alatt véget kell érnie, mert akkora hadseregeket a népek eltartani, a szükséges dolgokkal ellátni képtelenek. Ez a hit képezte a legszilárdabb bázisát ama várakozásnak, hogy az erők kimerülése következtében a békének mielőbb be kell következnie.

S íme, háromszor-négyszer annyi ideig dúl már a háború, mint amennyit annak tudományos appa-

rátussal és politikai belátással dolgozó bölcsek szántak.

A lesújtó tévedés — mint azt már mindenki beláthatja — onnét eredt, hogy az emberek csupán vagy pedig *legelső sorban* az anyagi erőket, a municióval, a fegyverekkel való felszerelést vetették a mérleg serpenyőjébe s elfelejtették kellően mérlegelni az emberi, a nemzeti lélek azon — milligrammokra szét nem aprítható — erőt, kitartását és akaratát, amely a szükséges anyagi erőket, ha az előbbiek elfogytak, a legnagyobb erőfeszítésekkel, ha kell, többszörös hadikölcsönök útján bámulatos enerzsiával előteremteni s az ellenállóképességet párját ritkító módon megfeszíteni képes.

Magam elé képzelem azt az utast, aki számos népnek országát beutazta, kulturáját, mezőgazdaságát és iparát át meg áttanulmányozta, tanulmányainak eredményét többkötetes munkákban örökítette meg, azon hiszem, hogy egyúttal az illető népet jól megismerte.

A könyvtárak tömve az ilyen népeket, népeknek *fizikai természetét*, anyagi erőt ismertető művekkel. Tömve az emberek agyvelői az ilyen *külsőleges* ismeretekkel. Azonban az emberi, a nemzeti lélek mélyébe beható belátás nélkül, amely utóbbira úgy látszik a háborúk nyújtanak legjobb alkalmat. Különben előrelátásának korlátolt voltánál fogva nem esett volna ámulatba az egész világ, amikor a búroknak páratlan vitézi erejét bámulta a két évnél tovább tartott angol-búr háborúban. Amikor oly várakozáson felül meglepőnek találta a japánok hősiességét az oroszokkal s a legutóbbi balkán-háborúban a bolgárokét a törökökkel szemben. A jelen háború okozta csalódások, amelyek a reánk nézve eddig kedvező eredmények mellett sem teszik lehetővé annak a megállapítását, hogy mikor lesz már egyszer béke, kétségtelenül mutatják, hogy felvilágosodásunk villamos fénye mellett, kulturánk ezerszemű tekintetével sem látjuk a sok fától az erdőt, a népek, nemzetek külső, alárendelt sajátosságaitól a belső lényeges tulajdonságokat, a *valódi lelket*, ezen borzasztó háború szövevényes gépezetének igazi és legfőbb mozgatóját. Mozgatóját addig, amíg a népeknek, nemzeteknek történelmi eszmék szerint igazodó kitartása, szívóssága és állhatatossága meg nem őrül. Ez e megőrlődés nem azáltal következik be, hogy ennyi meg ennyi ideig tart már ez a fertelmes embermészárlás s

fogytán van már a munició, hanem az illető népek belső állapotainak korhadtsága és romlottságát látva, amit az angol Carlyle saját népénél oly hévvel ostromozott s amelyet ellenségeinknek számos kudarcával járó meghasonlás máris hoz magával s már eddig is éppen ő ellenük forduló circulus vitiosusává növelt meg. Bár az eddig elért eredmények latolgatásában mi is rájövünk csalódásaink okaira, amennyiben nem számoltunk e éggé elleneink *karakterével*, mégis mondhatjuk, hogy csalódásaink jóval kisebbek az ellenség csalódásainál, mivel ez utóbbi úgy a győzelemre, mint a békére nézve csalódott, mi pedig csak a békekötés idejének bekövetkezése dolgában tévedtünk. Az ellenség leverésére vonatkozó tévedéseinket a háború folyamán már többször fényesen kiigazítottuk s továbbra is kell óvakodnunk azoktól, még pedig azért, hogy gondolkodásunkban kellő értékre szállítsuk le azt a természettudományi módszert, amely az exakt matematika és mechanika elveit beviszi a *lélektanba*. E szerint a módszer szerint ellenségeinknek kellett volna győzedelmeskedniük, mert többen vannak. Holott mi kevesebben győztünk, mert velünk van lelkünk romlatlan ereje.

Dr. Janicsék József.

SZÉCHENYI-KÖR.

Szakválasztmányi ülés. Az Eperjesi Széchenyi-kör magyar-irodalmi szakválasztmányának január 4-ikén volt az ülése Gömör János elnöke mellett. Az ülés tárgya a felolvasások, illetve előadások ügyének a megbeszélése volt. A szakválasztmány megállapodott abban, hogy a felsőfokú, úgynevezett tudományos előadásokat öszre halasztja, a középfokú és népkadémiákat azonban visszahonítja. A középfokúakból négyet fog tartani aktuális tárggyal, még pedig: január 26-ikán, február 9-ikén, február 23-ikán és március 8-ikán. Az első előadáson Gömör János szakválasztmányi elnök megnyitót mond s *Faragó József* kir. tanácsos, polgármester, aki erre szíves készséggel vállalkozott, előadást fog tartani Eperjes szerezéről a háborúban. A második *Jakobi Dezső* kir. kath. főgimn. tanár fog értekezni a sárosi orosz invázióról; a harmadik *Vöröss Sándor* koll. főgimn. tanár fog a háborúnak a költészetre gyakorolt hatásáról szólni; a negyedik dr. *Austerlitz* orvos fog beszélni a háború-

TÁRCA.

Egy arany vitézségi érem története.

1915. okt. 23. és 24-ike közötti éjjel holdvilágfény árasztotta be az Isonzó vizét. Az Isonzó hullámainak rezgése is mintha bizonyos nyugtalanságot árult volna el, mert mióta az olaszok páratlan hiteztetése partjain a világtörténelem legádázabb küzdelmét idézte fel, csak a sötét éjszakákon volt nyugta, csak akkor volt vémentes a vize. A holdvilágot azóta nem szerette, miként minden világosságtól irtózott, és ilyenkor nyugtalanul hömpölygött széles medrében az Adria felé.

Még az aug.—szept. harcokban sikerült az olaszoknak ezen front részünk egyik pontján egy árokszakaszt megszállniok és evvel egy kis éket verni állásunkba. Igyekeztünk természetesen az volt, őket onnan kiűzni.

A 29-ik népfelkelő honvédszászlóaljnál csendes mozgolódás, ünnepi készülődéshez hasonló tev-

kenység volt 24-ikén reggel 3 órakor. Csak suttozás, csak a fegyverek, szuronyok csattogása volt hallható, mikor 4 órakor minden nesz végképen elcsendesült. E csend némasága hasonlított a nyári vihar kitörése előtti ijesztő csendhez, hasonlított egy nagy katasztrófát megelőző vagy követő pár pillanat lélekzetnélküli perceihez. Pont 4 óra 5 perckor zászlóaljunk két százada (500 ember) az olasz állások ellen csendes, meglepetés-szerű támadást, úgynevezett rajtaütést kezdett. Az egyik századot Nits Mátyás százados, ki civilben pesti író, a másikat, mivel a tiszték szabadságon voltak, Mayer Károly főpallér, városunk lakója, katonai rangja szerint őrmester, vezette. Mint a vakondok csúszva-mászva, látszólag inkább a föld felszíne alatt, mint felett, közelítik meg lépésről lépésre az olasz állásokat. Borzasztó percek! A bakáknak minden energiájukra van szükségük, hogy lövést ne tegyenek, hogy közeledésüket el ne árulják, A távolban ezüstösen hömpölygő Isonzó nyugtalansága egyre nő. Egyszerre erős puskaropogás zavarja meg a nagy csendet. Az

ellenséges posztok úgy látszik nesz hallottak. Erre hosszú, mély halotti csend, mintha minden ellenséges golyó halálos lett volna, bakáink nem mozdulnak és még a sebesült is elfojtja jajgatását... Az olaszok tüzelése abbamarad, az olaszok gondtalanul tovább pihennek. A csúszás-mászás folytatódik bakáink részéről és helyenként már-már az olasz rajvonallal elött fekszenek. Hajnalodik. 5 óra 10 perc... Egynéhány pillanat és száz torokból felhangzik a «rajta» kiáltás, mire bakáink a meglepett olaszokra vetik magukat. Óriási kavargás, ember ember ellen támad, test test ellen küzd, néhány másodpercig leírhatatlan megremülés az olaszok állásában, hihetetlen lendület a mi embereinkben, az embergomolyag egyre nő, senki sem tudja, hogy mi lesz, mikor Mayer nyolcszor egymásután süti el az olaszok közé pisztolyát és az olaszok kézfölemeléssel adják meg magukat... A roham sikerült. Kezdődik a felgöngyöltése az olasz rajvonálnak. Mint a ragályos járvány, úgy terjed a kézfölemelés az olasz lövészárokban, mintegy 400 m. hosszban.

FÜSZERÁRÚK, CSEMEGÉK, CUKOR-
KÁK □ □ LEGJOBB MINŐSÉGBEN

KLEIN JENŐNÉL

val kapcsolatban fellépett járványos betegségről. Mindezek az előadások szavalat is lesz. A népkadémiai előadásokat február vagy március hóban rendezik a választmány. Ez utóbbiakon vetített képeket fognak bemutatni aktuális tárgyokról, szavalat és zene kíséretében. Reméljük, hogy városunk buzgó közönsége ezeket az előadásokat ismét felkarolja és szorgalmasan fogja látogatni.

Zeneestélyek. A Széchenyi-kör első zeneestélye január 19-ikén, szerdán d. u. 6 órakor lesz. Az estélyt a Kör titkára: dr. Wallentinyi Samu rendezte. Az estély rendkívül vonzó és magas színvonalú lesz. Szerepelni fog: *Sebeők* Marta budapesti kiváló énekesnő, *Kálmán* Mária, akinek csodás hegedűjátékában már egyszer gyönyörködött a Kör; *Kelemen* Béláné szavalni fog. Az első és utolsó pontban a 66. gy.-ezred zenekara szerepel. A zeneestély belépődíjmentes azon tagoknak, akik mult évi tagsági díjaikkal nincsenek hátralékban. Katonatisztek, önkéntesek 4 kor.-ért jegyet válthatnak a zeneestélyre. A karzati ülőhelyek előre foglalhatók a négy estélyre 2 kor.-ért.

HIREK.

Estélyi toalett,

gyémántos nyakék, rájeres fejdísz nélkül is lehet jótékonykodni. Nem pózok, formák, keresett szavú körmondatok kellene ehhez, a jótékony-sághoz csak szív kell, egy kicsi, a mások nyomorát is átérzeni tudó, érző szív. Most, hogy sétatangversenyt rendeznek jótékony célra a helyőrség tisztjei, a falragaszokra vastag betűkkel nyomatták rá, hogy kéri a hölgyeket utcai ruhában, egyszerűen megjelenni, jöjjenek el nagyszámmal, jöjjen el egész Eperjes és rója le a szeretet egy koronáját a háború mostoha gyermekei alapjának. Tagadjuk meg egy estére a hiúságot, csak egy napon ne manikűröztesük a kezünket, csak egy ebéd után ne együnk zserbót, ne jöjünk gummiráderen az estélyre, gyalogoljunk csak egyszer száz lépést s milliók könnyeit itattuk fel, milliók nyomorán enyhítünk. Nekünk magyaroknak, vagy hogy még szabatosabb meghatározót használjunk, nekünk vidékieknek erre a momentumra vastag betűkkel kellett felhívunk a közönség figyelmét. Tessék egy németországi jótékony koncert meghívóját elolvasni. Tessék a főváros rendezte jótékony-célú esték meghívóit megnézni. Ott nem kell a

Rövid tanácskozás Nits és Mayer között. Nits kiadja parancsait. Minden 4-ik emberünk az elfoglalt lövészárkokban marad, a többi hátra megy, hátra viszik a foglyokat és erősítés iránt intézkedik; Mayer őrmester végigszalad az elfoglalt lövészárkok-részen, teljesíti a parancsot és az emberekkel hátra igyekszik... Ekkor már világosodik. Reggeli 6 óra van. Az egyik vízmosásban megjelenik a kért segítség, egy ép szakasz (50 ember)... Az olaszok mozgolódnak, egyre nagyobb zaj hallatszik az ellenséges helyek felől, mikor 7 órakor az olaszok megrohazzák az elvesztett árokrészt és azt visszafoglalják. Az ott hagyott honvédek egyre hátrálnak az egyre feketéllő olasz tömegek elől. Nits kapitány intézkedik, miután Mayerrel tanácskozott. «Odaadom magának az ép szakaszt, mely most jött és egy gépfegyvert, és mialatt meglévő embereimmel felfogom az olaszok frontális támadását, igyekezzék a gépfegyverrel anélkül, hogy észrevennék, az oldalukba, esetleg a hátukba kerülni!» Az események most már gyorsan követik egymást. A tűz egyre fokozódik, de a ritka honvédrájonvonat heitáll. Ezalatt Mayer Károly őrmester a Karszt furfangos vízmosásainak védelme alatt úgyszólván közvetlenül az olaszok tüze előtt embereivel egyenként és észrevétlenül lopózik oldalukba és elér egy oly pozíciót, honnan kitűnően látja az olaszok feketéllő tömegeit. Rövid,

közönséget az egyszerű ruhában való megjelenésre külön figyelmeztetni. Ott sohasem lesz kifogás az, hogy nem készült el öngyűlölet báli ruhája, avagy hogy nincs a legújabb divat szerinti estélyi toalett elkészítéséhez elegendő idő. Ott s ők a kulturáltabbak utcai ruhában is tudnak szépek lenni, sőt őszintén, szebbek tudnak lenni, mint máskor, mert a lelki szépség nem atropinnal, rájérral és különféle krémekkel, hanem egyszerű őszinteséggel hat. A köztudatba kellett volna már régen átmennie annak, hogy nem az a fontos, hogy hogyan megyünk el, hanem is az — ezt vastagon szeretném aláhúzni —, hogy elmenjünk, ott legyünk sokan, mindannyian. Ott legyek én az arisztokrata, te a középosztály s ő a kevésbé tehető. Ily esetekben le kell szakadjon a születés szerinti előkelőség ódon válaszfala, szeretnünk kell egymást, hogy adakozhassunk, hogy adhassunk azoknak, akik éheznek, akiknek lukas a cipője, akik dideregnek, nyomorognak itt a hőmpolygó háborús tenger közepén álló senkik szigetén.

Szigma.

Szinyei Merse István főispán búcsú-szózata.

Ő Császári és Apostoli Királyi Felségének legfelsőbb elhatározásával Sárosvármegye főispáni teendőinek ellátása alól, saját kérelmemre, legkegyelmesebben felmentettem s miután betegségem miatt, sajnos, személyesen nem vehetek búcsút: ezúton búcsúzom el Sárosvármegye összes egyházi, katonai és polgári hatóságaitól, egyleteitől és testületeitől és lakosainak összességétől s mély hálám és legmelegebb köszönetemet fejezem ki a tapasztalt meleg támogatásért és nagyrabecsült jóindulatért!

Tisztelettel kérem a vármegyei és városi közigazgatási hatóságok nagyérdemű vezetőit, sziveskedjenek jelen búcsú-szoraimat a területükön levő összes hatóságokkal, hivatalokkal, egyletekkel s testületekkel közölni.

Eperjesen, 1916. január 4-ikén.

Kiváló tisztelettel **Szinyei Merse István.**

visszafojtott lélegzetű pillanatok, míg a gépfegyvert felállítják. Egyszerre, mint a tiszta égből a villámcsapás, megszólal a gépfegyver és megkezd az aránylag szűk helyen összezúfolt olaszok kaszáását. Nits kapitány emberei ezalatt emberfeletti erővel dolgoznak. A gépfegyver minden lövése duplán talál, az olaszok között a borzasztó veszteségek miatt felbomlik a rend, egy részük hátraszalad. Ekkor a jó hátul lévő olasz gépfegyverek kezdik saját csapataik buzdítására azok hátába tüzüket összpontosítani, mire a bersaglierik (31. és 64. olasz ezredek voltak), mint az örültek, hol előre, hol hátra szaladnak, miközben a gépfegyver kaszál és kaszál...

Egy olasz, félig örült állapotban, e khaoszban felkapja egyik sebesültünk fegyverét, tölt és saját honfitársai ellen fordítja...

8 órakor az ék vissza van foglalva, a szákmány 7 gépfegyver, 1000 fogoly és az olaszoknak 3000 halottjuk volt. Dicső 29-eseink 550 embere 7 olasz zászlóalj ellen (7000 ember) harcolt, és új dicsőséggel ragyogták be a magyarság ezeréves történetét.

Pest- és szolnokmegyei földművesek, nagyob-bára mind népfőlkelők, az Isonzó partján, sziklák és dolinák közepette, e világháború egyik legdicsőbb fegyvertényét teljesítették.

Reggel 8-kor már minden csendes volt e borzalmas harctéren, csak a kevés sebesült nyö-

Főispánunk eskütétele. Aggteleki *Bujanovics* Gyula, Sárosvármegye újonnan kinevezett főispánja — minthogy a háborúra való tekintettel a beiktatási ünnepélyességeket mellőzni kívánja —, hivatali esküjét a holnapi (január 10.) rendes megyei közgyűlésen fogja letenni.

A főispán búcsúja. *Szinyei Merse* István, Sárosvármegye főispánja, e hó 6-ikán d. e. 11 órakor vett búcsút a megye központi tisztikarától, amely Tahy József alispán, udv. tanácsossal az élén otthonában kereste fel a gyengékedő főispánt. Tahy József a megye tisztikara nevében igazán gyönyörű beszédben mondott Isten veled-et a távozonak. A főispánt mélyen meghatották a szeretetnek és a ragaszkodásnak a megnyilvánulásai.

Igazgató-változás az Eperjesi Takarékpénztárban. Az Eperjesi Takarékpénztár vezetésében személyi változás állott be 1916. évi január hó 1-jével. *Farkas* Lajos, a Takarékpénztár kiváló vezérigazgatója 40 évi szolgálata után nyugdíjba vonult, — helyébe az intézet eddigi érdemdús helyettes vezérigazgatója, *Vogel* Béla lépett. *Farkas* Lajos a mult év utolsó napján megtartott igazgatósági ülésben vett búcsút az igazgatóságtól, amelynek nevében dr. Schmidt Gyula igazgatósági tag szép beszédben búcsúztatta el. Másnap, azaz újév napján tisztársai vettek tőle meghatározó módon búcsút. *Vogel* Béla vezérigazgató rendkívül meleg szavakkal búcsúzott el tisztársai nevében a nyugdíjba vonuló vezértől, akit láthatóan meghatott a szeretetnek e nem várt megnyilatkozása. Hálás szívvel köszönte meg tisztársai ünneplését. Tisztársai gyönyörű emléktárgyat nyújtottak át volt vezetőjüknek, kinek távozását mindnyájan fáljalják.

Kitüntetések. *Bechtold* Bruno főhadn., a 15. tábori tarack-ezred 2. ütegének parancsnoka, bátor és eredményes magatartásáért öfelsege által a legfelsőbb elismeréssel lett kitüntetve. Ez már a második kitüntetése. — *Gáber* Gusztáv főhadn. a 15. tábori tarack-ezred 1. ütegénél, bátor és eredményes magatartásáért másodszor lett kitüntetve öfelsege legfelsőbb elismerésével. — Az ellenség előtt tanúsított vitéz magatartásáért az ezüst vitézségi éremmel tüntették ki *Atlasz* Mór egészségügyi zászlós, szigorló-orvost, *Atlasz* Izsák raszlaviczai lakos fiát. A kitüntetett, a Kollégium volt növendéke, mint egy a tiroli fronton lévő segélyhely parancsnoka, folytonos ágyútűzben kötözte, látta el a sebesülteket.

szörgése és a sebesültvivők munkája volt hallható. A nap pedig kisütött és mintha a magyar győzelemnek örült volna, besütötte a csatateret és az Isonzót is bearanyozta.

Mayer Károlyt öfelsege az arany vitézségi éremmel tüntette ki; Frigyes főherceg személyesen tűzte azt mellére és törzsőrmesternek léptette elő.

És azóta is:

Alszik a silbak.*

Holdfény ragyog le... Hó világt.
Fegyver dördült. Egy szív megáll.
Aztán megint csönd. Csak az Isonzó
Futó sok habja muzsikál.

Fehér pihék zizegve hullanak.
Fehér hóban piros a vér
És szép fehér lesz az is itten,
Akit a halál csókja ér.

De otthon, otthon érzik-e, hogy
Szemét lehúnyta egy legény?
Hogy míg őt állt az Isonzó-parton
Golyó ütött át a szívére.

— Magyar falu, hiába várod,
Mátkája is pártás marad.
Alszik a silbak zengő vfnél
A hó alatt... a hó alatt...

* Silbak = Schildwache = őrszem.
A verset Mayer írta.

Peteano, 1915. dec. 10.

B. J.

Eljegyzés. *Stávorsky* Ferenc vargonyi tanító eljegyezte *Galóczy* Annuskát, *Gálóczy* Rezső, turinai közs. tanító lányát.

«A Társaság.» Az évfolyam utolsó száma méltón fejezi be ennek a kedvelt s egyre népszerűbbé váló hetilapnak második esztendejét. Befejezést nyer vele Somlay Károly szép történeti elbeszélése és Sas Ede egyfelvonásos háborús drámája. Hangulatos szép tárcát írt Teveli Mihály «Az árnyék» címmel és izgalmasan érdekes harctéri cikket Dobay Imre. «A Miért?» rovat ezúttal az 1915-ös év búcsúztatója sok költői szépséggel. Sok szép és aktuális kép illusztrálja ezúttal is A TÁRSASÁG-ot, melynek előfizetési ára egész évre 18 kor., félévre 10 kor., negyedévre 5 kor. marad. Mutatványszámot ingy. nyen küld a kiadóhivatal: Budapest, Ritz-szálló.

Tompa Mihály ünneplése. Közeledvén Tompa Mihály születésének 100-ik, halálának 50-ik évfordulója, a Kisfaludy-Társaság elhatározta nagy fia leveleinek kiadását. Ezek közléssel kíván áldozni a regés magyar föld, a regélő magyar nép és a mesészerű szenvedések között is egy szebb jövőben élő hittel bízó magyar lélek bibliás költője kegyeletes emlékének. A Kisfaludy-Társaság a levelek összegyűjtésével és sajtó alá rendezésével dr. Wallentnyei Dezső rimaszombati tanárt bízta meg. Aki Tompa eredeti levelének, vagy akár a legjelentéktelenebbnek tetsző kéziratának is birtokában van, azt eredetiben vagy betű szerint hű másolatban juttassa el s aki ilyenről tud, adjon erről minél hamarabb tudósítást a fentemlített tanárnak. E közlés, ez értesítés a Tompa emlékének nyújtandó legszebb áldozat s egyben hazafias kultúr-kötelesség. Az eredeti leveleket, kéziratokat és Tompára vonatkozó emléktárgyakat a Gömör-megyei Múzeum Tompa-szobájában őrizik nemzeti közkinccsként, a beküldő letétjeként, melyet akár a beküldő, akár jogutódja bármikor visszakérhet.

Könyv-, kóta-ujdonságok, harctéri térképek *Molnár* Jenőnél Eperjesen kaphatók.

Államszámviteltani tanfolyam a kassai kir. állami jogakadémián. A kassai kir. állami jogakadémián az idei tanév második felében is lesz államszámviteltani tanfolyam, melynek vezetésével a jog- és államtudományi kar előterjesztése alapján a vall.- és közoktatásügyi miniszter dr. Laukó Dezső pénzügyi tanácsost, kassai kir. pénzügyigazgató-helyettest bízta meg. A tanfolyamra úgy férfiak, mint azok a nők is beiratkozhatnak, akik 16-ik életévüket betöltötték és négy polgári vagy középiskolai osztályt végeztek. A nőket csakis a közoktatásügyi miniszterhez intézett s az akadémia dékánjánál benyújtandó kérvény, illetve a miniszter által megadandó engedély alapján veszik fel. A beiratások január 7-ikéig eszközlendők s tandíj fejében 20 kor., beiratási és egyéb díjak fejében pedig 16 kor. 20 fill. fizetendő a beiratkozás alkalmával.

Új versek. «*Muzsikaszó mellett*» címen új verseskötet jelent meg a karácsonyi könyvpiacra *Propperné Békéfi* Hermintől, saját kiadásában. Finom asszonyi lélek megnyilvánulásai e kötetbe foglalt versek, amelyek olvasása igazi, bensős, tiszta örömet szerez nekünk. Kicsi leánykájának ajánlja őket, aki bár még csak most tanulja a betűvetés nehéz mesterségét, muzsikaszóval szórakoztatja az édesanyját. A kötet ára 2 korona. *Kapható kiadóhivatalunkban.*

Árpagyöngy-gyár Eperjesen. Eperjes város közönsége bizonyosan örömmel veszi tudomásul, hogy Eperjesen árpagyöngy-gyár létesült *Bruck* Sándor malmával kapcsolatban. Ily módon mindenki a legolcsóbban szerezheti be árpagyöngy-szükségletét. Meg kell jegyeznünk, hogy a gyár minden tekintetben a legtökéletesebben van felszerelve, hogy a közönség igényei ki lehessenek elégítve. Tetszészerinti minőségű árpagyöngy készíthető a gyárban.

Az «Uránia» kedves meglepetéseket szerez mindig közönségének. A legváltozatosabb, de egyszersmind a legújabb és legmodernebb darabok vonulnak fel itten festői sorozatban. Nemsokára jön a Jókai-film, mely magyar érzést és meletet fog hozni mindazok számára, akik egy fordulatos és minden mozzanatában ideális filmben gyönyörködni tudnak.

Hangverseny a Sajtószállásért. A vidéki sajtó tudvalevőleg mozgalmat indított, hogy az orosz betörés színhelyén az ujságírók falvát, a Sajtószállást építsék fel. A nemes célra Nagyváradon január 16-ikán nagyszabású hangverseny lesz, amelyen Szávay Gyulán, a VHOSz elnökén és Fodor Aranka operaénekesnőn kívül számos helybeli fró és művész szerepel. A rendezőség ezenkívül felkéri Vészi Margitot, hogy tartson ez alkalommal Nagyváradon előadást.

Hiába keres,

sehol sem talál jobb
s olcsóbb, a táborba
küldendő csomagokra
egyedül alkalmas

vízmentes csomagolópapírost,

mint

Kösch Árpád

könyvnyomdai műintézet ::
papir- és írószerraktárának
üzletében :: Eperjesen.

Karácsonyfa-ünnep a Katonai Otthonban. Egy végtelenül kedves meglepetésben volt részük az eperjesi katonáknak a karácsonyi ünnepek alkalmával a Katonai Otthonban. Volt benne valami abból a magasztos lelkihangulatból, mely összeköti a szíveket akkor, midőn a képzelet szárnya ragad bennünket a fájdalomtól egy ideálisabb, boldogabb táj felé. A Katonai Otthon semmit sem mulasztott el, amit a katonák kényelme, boldog kedélyhangulata tekintetében tehetett: Volt ottan karácsonyfa, mely összekötötte a lelkeket az otthoni béke csendjével; kalács és tea, mely meletet adott a kedves estének; cigaretta, cukor, mely jókedvet és hangulatot teremtett. Ezt kiegészítette az a kedves és szívhez szóló beszéd, mit az Otthon ideális vezetője, dr. *Deák* János mondott az otthonukhoz visszasóvárgó, könnyező, síró, de végül is egymás sorsában megnyugvó katonáknak.

Használjunk posta hadisegély-bélyeget!

Hősi halál. A NAGYKÖRÖSI HIRLAP egyik régebbi számából értesülünk, hogy a doberdói véres harcokban polgármesterünk egyik testvére is elesett. A cikk, mellyel a NAGYKÖRÖSI HIRLAP az ifjú hőst elparentálja, a következő: „Sok szép reményre jogosító, biztató kezdettel megindult ifjú élet elmúlásáról veszünk értesülést bánatos érzéssel, őszinte megilletődéssel, dr. *Faragó* Lajos aranyosmaróti ügyvéd, földink hősi haláláról. Mint két idősebb testvére, úgymint *Faragó* József, Eperjes szab. kir. város polgármestere és *Faragó* László békési ref. főgimnáziumi tanár, úgy dr. *Faragó* Lajos is kiválóan jeles növendéke volt főgimnáziumunknak. Jogi pályája befejeztével s az ügyvédi vizsgálat letétele után Aranyosmaróton telepedett meg s folytatott a legszebb sikerrel kecsegtető ügyvédi gyakorlatot. A háború hívó szava őt is fegyverbe szólította s a 29. magyar népfelkelő-gyalogezred 7. századának önkéntes szakaszvezetőjeként az olasz harctérre vonult. Onnan jött Budapesten lakó bátyjához, *Faragó* Déneshez a következő értesítés: «Az egész század és tisztikara nevében őszinte sajnálattal értesítem, hogy fivére, dr. *Faragó* Lajos szakaszvezető, 1915. július 18-ikán délután 3—4 óra közt Vermeiglianna és Selz közötti ütközetben (doberdói fensík) ellenséges golyótól találva hősi halált halt. Holtteste a Seltől keletre lévő 118 magassági pont mögött, tehát északra ettől körülbelül 60 lépésnyire, egy erdő mögötti dolinában lett eltemetve és felirásos keresztel ellátva. Bámulatos hősiességgel harcolt mindvégig és az egész század tisztelétét, a tisztikar elismerését vívta ki magának. Mint hőst és szeretett bajtársunkat gyászoljuk. A századparancsnokság megbízásából *Felde* József, tizedes.» Így szól e hős ifjú gyászjelentése, mely újabb bánatot hozott a gondos, jó édesanya, *Faragó* Ferencné *Pogány* Judit édesanyai szívére. Pedig ezt az anyai szívet már eddig is mérhetetlen bánat és aggodalom gyötri. Hat fia közül ugyanis négy vonult hadba. Ezek közül *László*, a főgimn. tanár *Kragujeváczban* szerb hadifogoly, a legkisebbik testvér, *Sándor* pedig, aki a bökönyi ref. egyház tanítója, muszka fogságban van *Zolotájában*, *Taskend* mellett. Most jön a gyászos értesítés egyik hálásan érző fia hősi haláláról! A kik ismertük az ifjú hőst, a kiváló képzettségű fiatal ügyvédet, a születés szerető hálás fiút, a rokonszenves jóbarátot: őszinte részvétellel osztozunk a gyászoló édesanya és testvérek méltó bánatában.“

Karácsonyfa-ünnep a csernoviczi járványkórházban. Még ottan messze, a harcterek nyomasztó levegőjétől átitatott, csernoviczi járványkórházban sem feledkeztek meg a karácsonynak az örök emberiség békéjét célzó magasztos ünnepéről. Amint a *CZERNOWITZER TAGBLATT*-ban olvassuk, az ottani helyi járványkórházban a karácsonyi ünnepek alkalmával fényes ünnepélyt rendeztek, melynek egyik kiemelt pontja volt dr. *Eger* József hadapródjelöltnek a hegedűjátéka, mely elismerést, hangos tetszésnyilvánítást váltott ki a közönség részéről.

Adományok. Az Eperjesi Vöröskereszt-fiókegylet javára a következő adományok folytak be f. hó 7-ikéig: 361 kor. 40 fill. Házi-asszonyok koronás adománya m. é. dec. hóra; 70 kor.-t: *Zsebráczky Géza* plébános gyűjtése hívei között; 50 kor.-t: *Szinyei* Merse István január hóra, *Grega* András őrúrsini bíró gyűjtése; 20 kor.-t: *Piller* Kálmán újrúrsini bíró gyűjtése; 10 kor.-t: *Schönwiesner* Jánosné, *Sitányi* Győző. Fogadják a nemesszívű adakozók legőszintébb köszönetünket! *Özv. Semsey* Boldizsárné elnök, *Vogel* Béla pénztáros.

Nyugtázás. Az eperjesi ev. Gyámint. Nőegylet diakonissza-alapja javára N. N. 10 koronát adományozott, amelyért őszinte, hálás köszönetet mond dr. *Sztehlo* Jánosné elnök, *Vogel* Béla pénztáros.

Felruházó-ünnepély. Az Első Eperjesi Szegénygyermekeket Felruházó Asztaltársaság 1915. dec. 23-ikán 70 szegény gyermeket ruházott fel, a háborúban elesettek, hadbavonultak szegény gyermekeit és árvákat. Az asztaltársaság választmányja ezúton mond halás köszönetet a nemes-szívű adakozóknak, akik az asztaltársaság céljait a következő pénzdományokkal segítették elő: Cs. és kir. 66. gy.-e. altisztjei és legénysége, Beregi őrmester úr gyűjtőívén 712 kor.; m. kir. 3. honv. ágyús-ezr. altisztjeinek gyűjtése 11 gyermek felruházásának fedezésére 492 kor. 90 fill.; Reitzsz Ferenc I. o. számvevő-tűzmester úr gyűjtése a cs. és kir. 18. ágyús-ezred altisztjei és legénysége körében 237 kor. 70 fill.; cs. és kir. 18. tábori ágyús-ezred pótütegének altisztjei és legénysége 100 kor., és a parancsnokság a tisztikar nevében 50 kor., összesen 150 kor.; Sárosvárm. Mezőgazd. Szeszterm. Szeszfin. és Sz. szért. Szövetk. 300 kor.; az Eperjesi Takarékpénztár, az Eperjesi Bank-egylet, a Nagysárosi Műmalom, Ridarcsik Gáborné úrnő, Weisz Jónás, három vadász-őrmester, csernoviczi Schwáb, dr. Piller Dezső és özv. Fercsek Józsefné úrnő (Szucsány) 10—10 kor.; Weiszlovits Miksa, Schwartz József, Palkovits Emil, Landsmann Márk és Williger Pál urak 5—5, Feldmann Adolf úr 2, Weinberger Ela, Trosztler Kálmán, Eger Samuné, Kannengisser E., Buchsbaum Jakab, Donner Gizella és Friedmann Bernát 1—1 kor. Halásan emlékszik meg az asztaltársaság Pieringer Ferenc pékmester úr nagyjértékű adományáról is és nyugtazza a szegény gyermekek részére ajándékozott 50 drb kenyeret; Landau Juliska úrhölgynek köszönetet mond az eperjesi nemesszívű kereskedők- és iparosoktól gyűjtött természetbeni adományokért, s végül Altmann Sándor, Gellért Manó és Kovács Sándor uraknak köszöni meg a pezsgő-küldeményüket, melyeket a nemes céljára Tydor Lipót úr, az asztaltársaság agilis pénztárnoka 57 kor.-ért árverés útján értékesített. Gregor Endre, elnök.

Alább közöljük Gregor Endre elnöknek ez alkalommal elmondott megnyitó-beszédét:

„Tisztelt hölgyeim és uraim! Amidőn önöket az Első Eperjesi Szegénygyermekeket Felruházó Asztaltársaság jubiláris ünnepélyén üdvözlöm, van szerencsém tízéves működésünk eredményéről beszámolni. Az asztaltársaság 1905. évben alakult. Megalakulásakor 5 tagja volt. Azt a célt tűzték ki maguk elé, hogy az összegyűlt pénzből minden évben karácsonykor szegény gyermekeket ruháznak fel. 1905-ben és 1906-ban nem gyűlt össze annyi, hogy abból ruházni lehetett volna, tehát a befolyt összeget az itteni jótékony-ságot gyakorló egyesületek között osztották ki. 1907-ben 6 gyermek lett felruházva; 1908-ban 12, 1909-ben 23; ez évben lettek alapszabályaink is helybenhagyva. 1910-ben 40 gyermeknek adtunk ruhát, 1911-ben szintén 40 gyermeknek. Erről a m. kir. minisztérium is tudomást szerzett és egy elismerő átiratot intézett hozzánk. 1912-ben ismét 40 gyermek lett felruházva, s 1913-ban is 40. Ezen években szintén kaptunk elismerő átiratot. 1914-ben ugyancsak 40 gyermeket juttattunk új ruhához, de a háború okozta szükségletet sem vesztettük el szemünk elől. A Vöröskereszt-egyletnek adtunk 50 koronát, a Hadsegélyzőnek 200 koronát, a tartalékkórháznak 50 párnatokat és 50 párnahajat. Mindezeket nem azért soroltam fel, hogy dicsérettel halmozzam el az asztaltársaságot, mert szemünk előtt lebeg és lebegni fog Kalmár pozsonyi professzor ama pár szava: Az emberi cselekedetben ez a becsfokozat. Hány szív lett általa — azt tekintsd — boldogabb! Mélyen tisztelt uraim! A mi örömünk annál nagyobb, cselekedeteink reánk annál nagyobb megnyugvást hoznak, minél több komor szívet tudunk fölvidítani, minél több embertársunk könnyét tudjuk letörölni. Az 1915. év, miként az egész társadalomra, úgy reánk is, nyomasztóan hatott. Jövedelmeink any-

nyira megcsökkentek, a ruha és a cipő annyira megdrágult, hogy a lehetőség legszűkebb határai közé szorulva sem tudtunk 40 gyermeknek ruhát adni. Legyen szabad itt egy német szólammal élni: «Wo die Noth am grössten — Gott am nächsten!» Ott, ahol a mi tehetőségünk megszűnt, Isten különös módon gondoskodott szegényeiről. A 3-ik hónap tábori ágyús-ezred altisztje kara jelenti, hogy gyűjtésükből a harctéren lévő tíz tűzér gyermeket ruházta fel, a végrehajtással azonban minket bízott meg. Egy másik örvendetes hír: A cs. és kir. 66-os gyalogezred altisztje kara és legénysége azzal lepott meg, hogy a felruházáshoz ők is hozzájárulnak. Örömmel betetözték a cs. és kir. 18-as ágyús-ezred tisztjei és altisztjei kara, valamint legénysége, akik szintén jelentékeny összeget ajánlottak fel magasztos feladatunk megoldásához. Hölgyeim és uraim! Íme, hetven fiatal tagú gárda áll önök előtt, kikről az isteni Gondviselés ily csodás módon gondoskodott. Kérem jelentésemet tudomásul venni. Az ünnepélyt ezennel megnyitom. Átadom a szót a helyettes-polgármester úrnak, aki lesz szives az ünnepi beszédet elmondani.

Magyar József h. polgármester ez alkalommal tartott ünnepi beszéde a következő:

„Uraim! Hölgyeim! Magasztos szép gondolat hozott bennünket össze. Valami áhítatos hangulat fogja át lelkemet, midőn látom a társaságnak ezt a kedves csoportosulását, midőn érzem azt, hogy bizonyos tekintetben egyikkel-másikkal szemben kölcsönösen idegenek vagyunk s mindamelllett valami jóleső rokonságot vélünk egymásban felfedezni, s szinte meggyőződésemmel, hogy ha lelkünk kölcsönös megnyilatkozására kerülhetne a sor, legtöbb esetben úgy találók, mintha már régi-régi ismerősök lennének. Így szokott az lenni az életben, midőn egy közös harmadik: egy közös jóbarátunk hoz bennünket össze. Általában az élet találkozáspontjainál — uraim s hölgyeim — mindig is találunk valami közösséget s csakis azt: közös örömet, közös bánatot, a mult közös édesbű emlékeit vagy közös sírjait, a jelen közös küzdelmét, a jövő valamelyes közös célját, érdekét, közös áldozatot, közös dicsőséget, közös nagy gondolatokat, nagy feladatokat és így tovább. S csakis annyiban forrhatunk az életben igazán együvé, amennyi közösséget találunk egymás közt. Minket egy nagy eszmeközösség, egy közös harmadik: egy véghetetlenül nagybecsült közös, legjobb barátunk hozott össze, kinek fölemelő, boldogító barátsága mindnyájunk legnagyobb emberi büszkesége, méltósága, kinek üdvöztető világprogramja egyik pontjának megvalósítását tűzte ki nemes, szép feladatául a szegény gyermekeket felruházó asztaltársaság, mely ezirányú szociális eddigi működésével valóban a társadalom legnagyobb elismerését érdemelte ki. Ez a jótékony asztaltársaság, amely a maga polgári nemes szórakozása s szellemi kultúráságát természetesen szolgálat mellett önzetlen, igaz szeretettel gondol a nyomor és inség enyhítésére: a jómagaviseletű és szegénysorsú gyermekek felruházására és iskolaszerekekkel való ellátására: ez a társaság immár *tíz éve* mindig nagyobb, fényesebb eredménnyel működik, tíz éve érezteti gyakorlati szeretetének áldásait főképp azokkal, kik erre leginkább rászorulnak, a szegény gyermekekkel, kik közül eleinte 4-et, 5-öt, majd csakhamar 30-at, 40-et, *ma már éppen 70-et ruház fel*. Jóleső igaz örömmel hajtjuk meg e derék társaság jubiláris ünnepsége alkalmával a közönség elismerésének, őszinte nagyra-becsülésének zászlaját s Isten áldását kérjük, s minél fényesebb sikereket kívánunk további jótékony működéséhez. Ez az önzetlen, az áldozatkész szeretet munkája, ez az odaadó szeretet igazi ünnepe!... Most már megértjük, uraim s hölgyeim, miért rendezi e nagybecsült társaság a maga megható ünnepségeit éppen karácsonykor; most már megértjük, miért helyezi munkál-

kodását önkéntelenül is annak pártfogása, védnöksége alá, ki maga a megtestesült szeretet s ki bűvös-bájos, csillagfényes, misztikus karácsonyi éjjelen azért jött a világra maga is, hogy hithideg lelkünk szegénységében: gazdagságunk, napsugaras boldogító életünk, mindenünk legyen! A mindenség Alkotója, ura, királya, a békeesség fejedelme: igaz testvérünknek, legjobb barátunknak jött ide, hogy megtanítsa a szeretetre, melyben oly inségesen szegények vagyunk, hogy megtanítsa nagylelkűségre, áldozatkészre, ha kell, az önfeláldozás hősiességére, boldogságára. S valóban, akiknek lelke az ő szeretetének napmelegén nőtt nagyra: uraim, a nagy eszmék öntudatos hősei önfeláldozásukban sohasem voltak boldogtalanok!... Ez az isteni egyesítő erő, lelkünk ez életszükséglete s életereje, ez a mi legnagyobb közös barátunk... Ő hozott itt minket össze, ki a szeretetben — s ő maga a szeretet — mindeneket egyesíteni kíván. Ki évezredek nehéz várakozásának, borús adventjének nehéz kódét áttörve, a világ világosságának jött le a földre, hogy bevilágítsa lelkünk éjjelibe s megmutassa mindenikünknek csak úgy, mint a népek összes ségének: országoknak, nemzeteknek egyaránt, hogy az igazi becsületes élet, az igazság s a boldogulás útja merre van!... S mily véghetetlenül elszomorító látni, átélni ugyebár azt, hogy rideg, csökönyös emberek csúnya önzése, elvakultsága, de méginkább a kalmár-nemzetek mindeneket egyelni vágyó sötét, éhes lelke nem engedi magához pokoli szelleme gyilkos kódének szinte sűrített rétegein át ennek az éltető világosságnak egyetlen sugarát sem... ehelyett nekivadult féktelen romboló erővel lábbal taposva minden igazságot, minden népjogot, a felidézett romlás viharos forogatójában rombadöntött, fölperzselt városok, falvak fel-feltörő, égkeiáltó lángszlopaival világít rá embertelen gyilkos munkájának tenger-nagy, örök szegényre, arra: mire képes az ember, mire képesek a bármily magas kultúrával hivatkozó nemzetek is, ha lelkükben halomra gyilkolva mindent, minék jogérzet, igazság, megértő szeretet, erkölcs, lelkiismeret, Isten s nemzet — mint felebarát iránti kötelesség, belátás, becsület a neve... s ha mindezek tetemén a *telhetetlen önzés ördögi molochja üli torát*... Rettenetes a népek és nemzetek e lelketlenül ránk kényszerített tusája, hol a temetkezések felett már nem egy ország, hanem *annyi ország* vérben áll!... Még szerencse, hogy nem vagyunk a történelem elkényeztetett népe, mert «a magyar nemzet története véres mártíriumoktól van át- és átítatva s a magyar géniusz lovagiasságát s lelki előkelőségét történeti keresztrefeszültségéből kapta» — megjárván már a szenvedések egész kálváriáját... Így aztán a magyar e borzasztó világháború fergetegében is legendás hősiességével mihamar méltó lett — régi híréhez! Megannyi hős az mind — a szónak legtisztább, legszebb értelmében! S a legjogosabb büszkeségünk önkéntelen kitérését követjük, ha a gyermekek felruházásának nemes eszméje iránt páratlan fogékonyságukat s áldozatkészességüket ez ünnepség keretében is oly nagy-lelkű bőkezűséggel tanúsítják s e társaságot előkelő nagy számmal megtisztelő *hőseink* szives megjelenését, részvételét az árvák és segélyreszorultak nevében is leghálásabban megköszönve... őket, valamennyiüket összedobbanó szívünk s lelkünk minden nagybecsülésével, őszinte örömeivel s meghódoló halás elismerésével is köszöntjük, éltetjük s minden léptük nyomára a legfőbb mennyei Hadúr különös kegyelmét, áldását kérjük!...

A szeretet egyazon gondolatában, munkájában, áldozatos készségében oly példásan egyesült polgárság és katonaság e szent közösségét annyival inkább jól esik látni, tapasztalni s örömmel kiemelni, mert e tény rávezet arra a meggyőződésre, arra az igazságra, hogy nem az annyira óhajtott győzelmes béke a háború egyedüli eredménye, hanem ennél sokkal nagyobb eredmény: az egyé-

nekben s a társadalomban óriási halmazával rejtőző erkölcsi erőknél a felébresztése, felszínre kerülése s közös nagy, szent munkába fogódása. Semmi sem kívánatosabb a világháború pusztító fergetegének elvonulásán, Európa erkölcsi megtisztulásán, a béke napjának mielőbbi felragyogásán kívül, mint éppen a világháború által felkeltett eme mérhetlen erkölcsi energiák — egymás kölcsönös megértésében s megbecsülésében, igaz vallásosságban s komoly erkölcsi törekvésben, következetes összetartásban szélesedő, minden kívánatos egyéni s társadalmi erényeket kivirágoztató — hazafias nagy munkájának a béke idején való továbbfolytatása! Ez lesz a lelkek szent közösségének az a nagy karácsonya, melyben minden vesztéséget, megpróbáltatást felejtető, kiegyenlítő *nemzeti nagyságunk* minden eddigi méretein túl, valamennyiünk legnagyobb boldogságára: *újjászületik!*... Ebbe a reménységbe foglalva minden mondanivalómat, mire a nagyra-becsült társaság megtisztelő figyelme adott alkalmat... most hozzátok fordulok, kedves gyermekeim, hogy a ti nyelveteken, a tiszta gyermeki szeretet nyelvén elmondjam nektek, mit kell e mai szent este-től megjegyeznetek, mit kell megtanulnotok. (Az ünnepi beszéd további és befejező része a jelenlevő gyermekekkel közvetlenül foglalkozott s az összes jelenlevőket mélyen meghatotta.)

A petroleum ára. Eperjes város polgármestere a 4451—1915. M. E. számú kormányrendelet 5. §-a alapján a petroleum árat Eperjes város területére a következőkben állapította meg: Nagyban: 100 kg. tisztasúly ára ingyen hordóban a kereskedő raktárában 52 kor. 50 fill. Az üres hordóért a kereskedő az eladott petroleum minden 100 kg.-ja után 4 kor. 50 fill.-t köteles visszafizetni. Kicsinyben: 1 kilogr. petroleum ára 58 fill., 1 liter petroleum ára 48 fill. Aki az ekként megállapított árnál jan. 4-ikétől kezdődően többet kér, elfogad, ajánl vagy fizet, kihágást követ el és 600 koronáig terjedhető pénzbüntetéssel s ezenfelül 2 hónapig terjedhető elzárással büntetendő.

Használjunk posta hadisegély-bélyeget!

Köszönet és elszámolás. A sárosvármegyei Vöröskereszt-választmány a honvédelmi minisztérium hadisegélyző hivatalának felhívására ezidén is mozgalmat indított téli óvóruhák gyűjtésére és készítésére a harctéren küzdő katonák számára. Ennek eredménye a következő: 415 érmelegítő, 190 sál, 73 térdmelegítő, 28 lábszárvédő, 5 selyem-, 2 meleg-ing, 2 csuklya, 2 mellény, 1 télikabát. Mindezt a Hadisegélyző Hivatalnak beszolgáltattuk. A sárosvármegyei választmány e téli óvóruhák anyagául 158 kg. első minőségű gya. jufonalat vásárolt 1580 koronáért, amelyből a bártfavárosi Vöröskereszt-fiókegylet átvett 9 $\frac{3}{4}$ kg.-ot 146 kor. 25 fill., a giráltyi 6 $\frac{1}{2}$ kg.-ot 97 kor. 50 fill., a kisszebeni 20 kg.-ot 300 kor., a lemesvidéki 10 kg.-ot 150 kor., vagyis összesen a négy fiókegylet 46 $\frac{1}{4}$ kg.-ot 693 korona 75 fillér készpénzfizetés ellenében. A fennmaradt gyapjúfonalat szétoztottuk azok között, akik ennek feldolgozására vállalkoztak. A munkában résztvevő nemeslelkű nőknek, valamint azoknak, akik e munkát közvetítették, nevezetesen a bártfavárosi a bártfavidéki, a giráltyi, a kisszebeni és a lemesvidéki fiókegyletek elnökségeinek, az eperjesi állami tanítónőképző-intézet, az Angolkisasszonyok Sancta Maria nőnevelő-intézet, az evangélikus leányiskola igazgatóságaik ezúton mondunk fáradozásaikért hálás köszönetet. *Tahy Józsefné* elnök. *Gömöry János* titkár.

Emberbaráti elhatározás. Reisz Henrik közölte a Vakok Eperjesi Intézetének igazgatóságával azon elhatározását, hogy fogtechnikai műtermében hajlandó az intézet növendékeinek fogait díjmentesen kezelni. Az intézet növendékei e helyen is kifejezik jóltevőjüknek hálás köszönetüket.

Az eperjesi Katona-otthon 1915. évi december havi kimutatása Megjelentek 2255 en. Ebből 3 ausztriai, a többi magyarországi. Anyanyelv szerint így oszlottak meg: magyar 2030, német 112, tót 108, román 2, horvát 2, szerb 1. Kiosztottunk: 10 drb magyar Újszövetséget, 100 drb magyar evangéliumi részt, 25 drb imádságoskönyvecskét, 2 drb német Újszövetséget, 25 drb németnyelvű újszövetségi bibliai részt. Továbbá mintegy 200 drb vallásos tárgyú lapot és vallásos tartalmú iratot. Az Otthon által ingyen adott képeslapokból megírtak 600 drb-ot, 600 drb tábort lev.-lapot. A Katona-otthon levélpapírjain 600 levelet írtak meg a katonák. A Katona-otthon magyar-németnyelvű könyvtárát használták 121-en s kivettek 166 drb különböző tárgyú könyvet. E hónapban cigarettát is nagyobb mennyiségben tudtunk juttatni a megjelenteknek.

ŐRIÁSI

hajok vannak most a bádógódozók körül a nagy bádóghány miatt, úgy hogy gyáramban több ízben üzemszavart fordult elő, mert nem tudtam a sokféle nagyságú bádógódozókat beszerezni. Mély tisztelettel kérem tehát a t. fogyasztó közönséget, hogy bevásárlásainál legyen szives csak az őriási

FEDÁK

cipőkrémét kérni, hogy a szükséges dobozok készítése egyöntetű legyen, mert csak így lesz módomban tisztelt vevőim őriási szükségletét, dacára a súlyos viszonyoknak, kielégíteni. Az őriási Fedák.

CIPŐKRÉM

ma már nélkülözhetetlenné vált minden háztartásban, mert Házi-asszonyaink meggyőződtek arról, hogy ezen kipróbált, jó cipőkrém az összes gyártmányokot felülmúlja. Az őriási Fedák-cipőkrém a nyersanyagok folytonos emelkedése folytán

40 filléres árban

kerül forgalomba, mert sikerült nagyobb mennyiségű, elsőrendű minőségű nyersanyagot beszereznem és így a háború előtti kitűnő minőségben

mindenütt kapható! ::

VADÁSZ ZSIGMOND
vegyészeti gyára
Budapest, VI., Lehel-utca 29. sz.

Patronage-egyesületi közgyűlés. Mult évi december hó 29-ikén délután 3 órakor tartotta meg az Eperjesi Pártfogó-Egyesület évi rendes közgyűlését a kir. törvényszék I. emeleti polgári tanácstermében, Kissóczi Mátyás egyesületi elnök vezetése mellett. Nagy számban jelentek meg a szép és nemes célért lelkesedő egyesületi tagok s meleg érdeklődéssel hallgatták végig kiváló elnöküknek Kissóczi Mátyás kir. törvényszéki elnöknek az egyesület mult évi működéséről szóló előterjesztését, egyhangú lelkesedéssel fogadván el az elnökség összes javaslatait. Az elnöki megnyitó után dr. Harkabusz Andor kir. alügyész felolvasta az elmúlt kétesztendőről szóló titkári jelentést, melyből kitűnik az a fáradhatatlan, nemes és páratlan emberszeregetől áthatott munkásság, mellyel az egyesület ügybuzgó tagjai oly rohamos léptekkel viszik előre a patronage fejlesztését, módot nyújtván ezáltal az egyesületnek, hogy a kitűzött magaslatos céljának mindenkor, még e nehéz háborús időkben is, megfelelhessen. Az elnök javaslataira a közgyűlés egyhangú lelkesedéssel jegyzőkönyvi köszönetet szavaz volt tisztviselőjének, az Eperjesről elköltözött dr. Baán Aehillesnek tevékeny munkálkodásáért, de őszinte és meleg köszönetét és háláját fejezi ki a zárszámadást felolvasó egyesületi pénztárosnak, a nemes emberbaráti szeretetről s jótékony áldozatkészségéről meggyőzött és közbecsülésben álló dr. Propper József eperjesi ügyvédnek is azért az önzetlen és fáradságot nem ismerő tevékenységéért s követésre érdemes nagylelkű

áldozatkészségeért, amellyel azt a nagy célt, melyet az egyesület feladatául kitűzött, teljes odaadással szolgálta. A közgyűlés ezután az egyesület tisztviselőit választotta meg, miután a tisztikar megbízatása lejárt. Ezek szerint elnökké Kissóczi Mátyás, alelnöknővé Bornemissza Szerafin, alelnökké Tahy József, titkárrá dr. Harkabusz Andor, ügyésszé dr. Sonnenschein Simon, könyvtárossá dr. Both Tamás, pénztárossá dr. Propper József, ellenőrré dr. Turkinnyák Aladár, jegyzőkké dr. Haász Béla és Zsagora Mihály, választmányi tagokul dr. Oravetz Andor, Gerbery Sándor, dr. Horovitz Simon, Faragó József, Korbély Géza, dr. Desseffy István, Magyar József, dr. Máriássy Béla, Klefner Gyula, Szabó Elemér, dr. Dobay Zsigmond, Zaborovszky Béla, Bánó Aladárné, Bielek Lászlóné, Gallotsik Vilmosné, Gerbery Sándorné, Glasner Mórné, Görgy Ernőné, Rosenberg Teofilné, Szehtlo Jánosné, Egerer Ferencné, Kissóczi Mátyásné, Kovaliczky Gergely, Fekete Imre, dr. Piller Dezső, dr. Fekete Béla, Kolosy Miklós, Spillenberg Barna, Bánó Árpád, Ruttkay Aladár, Brühl Menyhért, Kádas Miklós, Bálint Lajos, Szakmáry Géza, Adamik Géza és Gallotsik István választották meg egyhangulag. A közgyűlés befejezése előtt az elnök meleg szavakban emlékezett meg a helyi sajtóról, amiért oly önzetlenül s mindig szives készséggel támogatta az eperjesi pártfogó egyesületet céljának elérésében s indítványozza, hogy a közgyűlés ezért a sajtónak jegyzőkönyvi köszönetét nyilvánítsa, mely indítványt a közgyűlés egyhangulag magáévá téve, több tárgy hiányában berekesztett. Szerkesztőségünk örömmel vesz hírt ezen jóleső elismerésről s a magunk részéről biztosíthatjuk a legnemesebb emberbaráti célért küzdő egyesületet, hogy miként a multban, úgy a jövőben is igyekezni fogunk erőnkhez s képességeinkhez képest az egyesületet szerény munkálkodásunkkal támogatni, helyat adván hasábjainkon mindenkoron az egyesületet s annak működését ismertető közleményeknek.

Kassai katonák sárosi háza. A feldült kárpáti falvak újraépítésének akciója nagyszerű lendülettel halad előre. A polgári társadalom teljes lélekkel állt a mozgalom segítségére. Egyre gyűlnek az adományok és örvendetes, hogy az adakozók sorában egyre növekszik a katonák száma. Teljes jele ez annak, hogy katonáink nemcsak a harctér és a szolgálat fáradalmainak elviselésében járnak elől, hanem részt kérnek minden nemes érzésből fakadt háborús jótékonyági mozgalomból is. Szép példáját szolgáltatja most ennek a kassai katonai élelmezési raktár derék legénysége, amely a maga körében gyűjtést indított meg, hogy szeretetben álló parancsnokának nevét egy kárpáti ház felépítésével örökítse meg. A gyűjtés dicséretreméltóan szép eredménnyel végződött. Összesen 1007 kor. 35 fill. gyűlt össze, amelyből a legénység óhajta szerint 700 koronát egy sárosi újraépítendő községben állítandó házra és emléktáblára fordítanak, azonfelül három 100—100-koronás aipítványt tesznek, amelynek kamataival egy sárosi, ungi és beregi iskolában a magyar nyelvben legjobb előhaladást tanúsító tanuló jutalmaztassék. Derék katonáink e nemes cselekedete önmagát dicséri és követésreméltó példa mindannyiunk számára.

Elveszett pénz. Hurtuk János lemesi földműves január 3-ikán a Mayer Lajos kassai-úti vendéglőjében egy fekete bőrtárcát veszített el, melyben állítólag 880 korona volt. Aki tud valamit a pénz felől, tegyen jelentést a rendőrkapitányságnál.

Hauptmann Ervin főhadn. katonái részére a következő adományok gyűltek össze Kósch Árpád cég papírüzletében: N. N. 4 pár érmelegítő, N. N. 2 pár érmelegítő, N. N. 2 pár keztyű, N. N. 1 pár nyakmelegítő.

Az
zett ka
mányo
Emil,
Simon
menfel
rettaht
diót, 1
rettado
kockac
doboz
rettat.
cukrot
Frank
könyve
Mórné
Bélané
féle cu
1 dob
sütemé
csot, 1
kolik
sütemé
Vilmos
Dezsoné
kereske
doboz
sütemé
Tanító
Adolf
almát,
Alle
Sándor
Sándor
cigaret
tyákat
leányis
skatuly
levélpa
Endrér
által a
csönző
fiókja
10 kor
gör. ka
kanono
Bereczk
3 kor.
olvasha
Huszov
2 kor.
leányis
tanári
nyozók
ügyét
őszinte
Gy
eddig
háza
tettek
lyamat
20 kor
művén
Benyia
ügy ho
rug. E
emelke
január
Az
a 3. ho
Tótsöv
Ödön
totta, C
feküdt
találták
Jó
prepos
6-ikán,
ványai
háron

Az eperjesi Katona-otthon által rendezett karácsonyfa-ünnepélyre befolyt szives adományok a következők: Természetben: Barbierik Emil, zegnyei ev. tanító 100 drb ostyát, Bein Simon 1 nagy doboz Koestlin-süteményt, Blumenfeld A. 1/4 kg. szaloncukorkát, 1 doboz cigarettahüvelyt, dr. Deák Jánosné a karácsonyfát, diót, 1 doboz teasüteményt, több csomag cigarettadohányt és hüvelyt, Déri Gyuláné 3 1/2 kg. kockacukrot, 1 doboz teát, tombolajátékot, 3 doboz «Cabos»-féle teasüteményt, 100 drb cigarettát, 5 kötet könyvet, Eger Mór 1 kg. porcukrot, Faragó József polgármester 25 kg. lisztet, Frank Vilmos 30 drb képeslevelezőlapot, 1 kötet könyvet, Fried Simon 3 kg. cukorkát, Glasner Mórné 3 liter rumot, 1 doboz cigarettát, Holénia Béláné süteményt, Kun Sándor 1 doboz «Heller»-féle cukorkát, 120 drb papirzacskót, Klein Jenő 1 doboz «Koestlin»-keveréket, Mayer Endréné süteményt, özv. dr. Mayer Gézané mákoskalácsot, Mihalidesz Lajosné 1/2 kg. disznózsírt, Mikolík István 2 kg. almát, Molitórisz Istvánné süteményt és szaloncukrot s cigarettát, Neumann Vilmos 2 kg. almát, 1 kg. diót, dr. Obetkó Dezsőné almát, Raáb János 1/2 liter rumot, 1/4 kg. szaloncukrot és teát; Reichard és Lefkovits kereskedő-cégek pamutot, Schnitzer Samu 1 doboz szaloncukorkát, Schönwiesner Jánosné süteményt, dr. Szehtlo Jánosné süteményt, Ev. Tanítóképző tanári kara 10 drb szivart, Traurig Adolf 1 kg. kockacukrot, Trosztler Kálmán 2 kg. almát, Vandrak Vilma cukorkát és 8 drb «Für Alle» füzetet, Vogel Béláné süteményt, Weiszer Sándorné 1/2 kg. szaloncukrot, Weiszer Ernő és Sándor 20—20 drb szivart, Wollner N. 100 drb cigarettát, Polgári leányiskola tantesztülete gyertyákat és díszítéseket a karácsonyfára, a polgári leányiskola gyűjtéséből 2 doboz cigarettát, 6 skatulya gyufát, 63 drb levelezőlapot, 5 drb levélpapírt, 1 hősapkát, Gubcsó Gyula és Szoha Endréné sütöttek kalácsot a polgármester úr által ajándékozott lisztből, Tauth Viktor kölcsönzött karácsonyfa-állványt, Gregor Endre fiókja csészéket. Pénzben: Csengey Gusztávné 10 kor.-t, egy pénteki asszony-jour 6 kor.-t, gör. kath. sem. gyűjtőívén: Kovaliczky Zeno kanonok 5 kor.-t, Gyulai G. József 2 kor.-t, dr. Bereczky 2 kor.-t, eperjesi gör. szert. papnevelde 3 kor.-t, jogász-gyűjtőívén: Kun Sándor 1 kor.-t, olvashatatlanság aláírás 2 kor.-t, N. N. 40 fill.-t, Huszovszky 2 kor.-t, N. N. 40 fill.-t, Renvers 2 kor.-t, Hajdú Árpád 1 kor.-t, Polgári és elemi leányiskola tantesztülete 7 kor.-t, Tanítóképző tanári kara 3 kor. 80 fillért. A szives adományozóknak szives adományaikért és Otthonunk ügyét szivesen felkarolóknak ezúton is halás és őszinte köszönetet mond a *Katona-otthon*.

Gyönyörű eredményt mutat fel az eddigi gyűjtés a zborói Hollán Miklós-házra, amennyiben Budapesten 3120 koronát tettek takaréka, a SZEPESI LAPOK-nál még folyamatban lévő gyűjtés eddig Steinhart Vilmos 20 koronájával és Gasch Erik margitfalvi művésznőnek 50 koronájával 1225 koronát tesz ki, Benyiács csaczi plébános 435 kor.-t gyűjtött, úgy hogy az együttlévő összeg 4780 koronára rug. Ez az impozáns összeg még tetemesen emelkedni fog, mihelyt az összes gyűjtővel január hó végéig az elszámolás megtörténik.

Az alkohol áldozata. Csisó András, a 3. honvéd tarackezred kezelő-tüzére jan. 6-ikán Tótsóváron hirtelen meghalt. Mint a dr. Propper Ödön főorvos által vezetett vizsgálat megállapította, Csisó erősen ittas állapotban d. u. 3 órakor fekvő le egy istállóban, ahol d. u. 5 órakor holtan találták.

Jótekonycélú előadás. Brühl Menyhért prépost-főesperes névünnepe alkalmából, január 6-ikán, özv. Kubányi Lajosné V—VI. oszt. tanítványaival jótekonycélú előadást rendezett Hét-hárson.

Köszönetnyilvánítás. Déri Gyuláné úrnő 20 kor.-t, dr. Werther Henrik úr 10 kor.-t és Pálesch Árpádné úrnő 4 koronát adományozott az eperjesi Izr. Nőegylet népkonyhájának. A kegyes adományokat hálással köszöni az elnökség.

Újévi üdvözlések megváltása. Ezen a címen kiadóhivatalunkba a *sárosvármegyei hadiárva* alapja javára a következő adományok folytak be:

Zsebráczky Géza	K	4 —
Schönwiesner Jánosné	"	3 —
Károlyi Szilárd	"	5 —
dr. Piller Dezső, Lemes	"	20 —
dr. Barkassy Béla	"	5 —
Ferenczy Antal, Girált	"	4 —
Lukovich Aladár	"	10 —
Ágoston Károly	"	15 —
dr. Desseffy István	"	5 —
dr. Barcsy Lajos, Sóbánya	"	6 —
Korach Márkné	"	10 —
Amrich Sándor, Keczerpeklén	"	5 —
Összesen: K		92 —

Nincsen jobb szájápolószert

Ára: nagy üveg 2.— k, kis üveg 1.20 k.

Mit kössünk a katonának? A Hadsegélyező Hivatal felkéri a harctéri katonák téli pótruházatának készítésében buzgólkodó nagyközönséget, hogy érmelegítő és térdmelegítő készítését egyelőre mellőzni sziveskedjék, miután ilyen cikkekkel katonáink már bőven el vannak látva; hanem inkább *harisnyák és lábikravédők* készítésével kegyeskedjék foglalkozni, mert azokra lenne most legnagyobb szükség.

Vakmerő betöréses rablás. Jan. 3-ikáról 4-ikére virradó éjjelen vakmerő betörést követett el két ismeretlen gonosztevő Bethlenfalvy Imréné eperjesi, Deák Ferenc-utca 14. sz. alatti lakásán. A ház asszonya éjfélután tért nyugovóra s alig szenderedett el, hálójából, melyben hatéves kis leánykájával alszik, egészen jól hallotta, hogy valaki fessegeti az előszobába nyíló ajtót. Megnyugtatta azonban önmagát avval, hogy csak a cselédje járhatott kint s a rosszul nyíló ajtót nem tudja kinyitni. De nyugtalanul figyelt. A léptek zaja nem engedte elaludni. Néhány perc múlva egy zsoké-sapkás, köpenyeges férfi lépett be a hálóba. Villanylámpással megvilágította Bethlenfalvynét, aki riadtan hívta Juli nevű szakácsnőjét segítségül a betörő azonban e szavakkal: «Ha kedves a gyermeke élete, hallgasson, mutassa meg, hol a pénze s ékszerei» — mihamar elhallgattatta. Majd egy törülközővel megkötözte kezét-lábát s a fejére párnát dobott. S ezzel nekiállott a szekrény felkutatásának, amelyből 600 korona készpénzt s ékszereket rabolt el. A megremült úrnő eszméletlen állapotba esett a kiállott izgalomtól s csak reggel a bejövő cseléd térítette eszméltre. Bethlenfalvyné előadása szerint a betörőnek társa is volt, ki a konyha ajtaja előtt állott őrt, mert szobájából odaszólt társának, hogy a konyha felől nyíló ajtóra ügyeljen. A rendőrség a legszelebb körben indított nyo-

mozást, eddig azonban semmi pozitív eredményre nem jutott. Városunkban óriási a részvét a halálra ijedt úrnővel szemben.

Elveszett. Jan. 7-ikén egy úrnő a gör. kath. templomban vagy annak táján elveszített egy családi, német-szövegű *imakönyvet*. A becsületes megtaláló sziveskedjék a könyvet lapunk kiadóhivatalához juttatni (Kösch-üzlet).

□ SZINHÁZ ÉS ZENE. □

Simon Judit.

(Kiss József verse a filmen, rendezte Mérei Adolf, bemutatta hétón a Mozgókép-Otthon.)

Valamikor az objektív szemlélő meg fogja állapítani, hogy amiért a mozi a színházi publikumnak kegyét elorozni merete, éppen az frókkal és a színészekkel tett jót. Ma még nincs itt az ideje ennek az objektívításnak, éppen mert még nincs kifejlődött magyar mozi-gyártás; a külföldi filmek uralkodnak a műsorokon és így bizony éppen azok esnek el a mozi nagy jövedelmektől és reklámjától, akiknek elsősorban dukálna: a mi fróink és a mi színészeink.

De hogy nem sokáig lesz ez így, sok jel vall erre; mind szaporábbak lesznek a magyar filmek. A legújabb, a «Simon Judit» pláne biztató jel: egy nagy, koszorús poétánkkal szemben több évtizedes igazságtalanságot tesz jóvá. Kiss Józsefnek «Simon Judit» c. remek versét évtizedeken át szavalták szerte az országban; mágnese volt ezer meg ezer hangverseny-estének, anélkül, hogy ebből a költőnek egy krajcár haszna lett volna. És most íme, film-darabként a moziba kerül a «Simon Judit». A szereplők mind magyarok, budapesti színészek . . .

Kell-e különösebet írni e «Simon Judit»-ról? Aligha. Kettőt mindenesetre hangsúlyozni kell. Az egyik magának a költeménynek dicsősége; és pedig, hogy noha a film ötfelvényszerű, abban egy jottával sincs — érdemben! — több, mint magában a költeményben. Egy nagy darab arany töretett itt öt szeletre és veretett ki mozi-váltópénzzé a nagy tömeg számára. A szcenáriumot, amelynek alapján a felvételek történtek, szintén Kiss József írta. Biztos, hogy ennek a filmnek karrierje nemcsak a jelenre, hanem a jövőre is szól; elannyira, hogy Bécsben is készülnek már a bemutatására. Engedhetjük bátran külföldre. Dicsőséget fog hozni a magyar film-gyártásnak.

Felelős szerkesztő: Kiadótulajdonosok: Dvortsák Győző. Koós Ernő és Frigyes.

A legszebb

harctéri,
újévi és
alkalmi

képeslapok

10, 12, 16, 18, 20 és
25 filléres áron

KÖSCH ÁRPÁD

::: KÖNYVNYOMDÁJÁNAK :::
PAPIRÜZLETÉBEN KAPHATÓK!

Vasúti menetrend.

Érvényes 1915. évi október hó 1-jétől.

Kassa—Eperjes—Orló.

Kassa	ind.	r.	4 ³⁰	d.	12 ⁴⁰	e.	6 ³⁰
Hernádtihany	"	"	"	"	12 ⁴⁹	"	"
Hernádszentistván	"	"	4 ¹⁶	"	12 ⁵⁹	"	"
Terebő	"	"	"	"	1 ⁰⁸	"	"
Abos	érk.	"	4 ⁵⁷	"	1 ¹³	"	7 ²⁰
Abos	ind.	"	4 ⁵⁹	"	1 ¹⁵	"	8 ⁰⁵
Eperjes	érk.	"	5 ³⁰	"	1 ⁴⁰	"	8 ⁵³
Eperjes	ind.	"	6 ¹⁵	"	2 ²⁰	"	9 ⁵¹
Nagysáros	"	"	6 ³⁶	"	2 ³⁴	"	10 ³⁰
Kisszeben	"	"	7 ⁰⁵	"	2 ⁵⁴	"	11 ¹⁰
Héthárs	érk.	"	7 ²⁸	"	3 ²⁶	"	11 ⁴⁴
Héthárs	ind.	"	7 ⁴¹	"	3 ²⁹	"	11 ⁵²
Pusztamező	"	"	8 ⁰⁶	"	3 ⁵³	"	12 ³⁸
Orló	érk.	"	8 ²³	"	4 ¹⁰	"	1 ⁰⁴
Neusandecz	"	"	"	"	8 ⁴⁶	r.	6 ²²

Orló—Eperjes—Kassa.

Orló	ind.	r.	5 ³⁵	du.	1 ³⁵	e.	7 ⁵⁰
Pusztamező	"	"	5 ⁵⁷	"	1 ⁵⁵	"	8 ¹¹
Héthárs	érk.	"	6 ²²	"	2 ²⁰	"	8 ³⁶
Héthárs	ind.	"	6 ³⁰	"	2 ²³	"	8 ⁴⁷
Kisszeben	"	"	6 ⁵⁷	"	2 ⁵⁵	"	9 ¹⁵
Nagysáros	"	"	7 ³⁸	"	3 ¹⁹	"	9 ³⁸
Eperjes	érk.	"	7 ⁴⁵	"	3 ³⁵	"	9 ⁵⁰
Eperjes	ind.	"	6 ²⁰	"	8 ³⁴	"	10 ²⁵
Abos	érk.	"	6 ⁴⁶	"	9 ³⁰	"	10 ⁵¹
Abos	ind.	"	7 ¹⁶	"	9 ⁴¹	"	10 ⁵³
Terebő	"	"	7 ²²	"	"	"	11 ²¹
H.-Szentistv.	"	"	7 ³⁰	de.	10 ⁰⁵	"	11 ²⁸
Hernádtih.	"	"	7 ³⁶	"	"	"	11 ³⁵
Kassa	érk.	"	7 ⁴⁰	"	10 ²⁰	"	11 ⁴⁰
Budapest	érk.	du.	2 ²⁰	e.	8 ⁵⁰	e.	10 ⁴⁰
Zsolna	érk.	e.	6 ¹⁰	e.	6 ¹⁰	e.	5 ⁵⁴
Zsolna	ind.	e.	9 ²⁷	e.	9 ²⁷	r.	6 ⁵³
Bécs	érk.	r.	7 ⁵⁰	du.	5 ⁴⁰	e.	6 ²⁰

A vastag számmal nyomtatott óraszám gyorsvonatot jelent.

A Kassáról este 6 ó. 39 p.-kor induló és az Orlóról éjjel 5 ó. 35 p.-kor induló postavonatok csak igazolvány előmutatása ellenében használhatók.

Eperjes—Bártfa.

Eperjes	ind.	r.	5 ⁴⁰	d.	u.	1 ⁵⁰	e.	9 ⁰⁵
Sebeskelle mes	"	"	5 ⁵⁰	"	1 ⁵⁹	"	"	9 ¹⁵
Alsósebes	"	"	5 ⁵⁷	"	2 ⁰⁵	"	"	9 ²¹
Kapi	"	"	6 ⁰⁸	"	2 ¹⁵	"	"	9 ³³
Fulyán	"	"	6 ¹²	"	2 ²⁰	"	"	9 ³⁷
Töltészék	"	"	6 ²⁰	"	2 ²⁷	"	"	9 ⁴⁵
Deméte	"	"	6 ²⁴	"	2 ³⁰	"	"	9 ⁴⁹
Magyarraszlavicza	"	"	6 ⁴⁷	"	2 ⁵¹	"	"	10 ⁰⁷
Oszikó	"	"	6 ⁵⁷	"	2 ⁵⁸	"	"	10 ¹⁴
Hertnek	"	"	7 ²⁰	"	3 ¹⁸	"	"	10 ³⁸
Kolossó	"	"	7 ³⁹	"	3 ²⁹	"	"	10 ⁴⁴
Bártfa	érk.	"	7 ⁵⁰	"	3 ⁴⁰	"	"	10 ⁵⁵

Bártfa—Eperjes.

Bártfa	ind.	r.	5 ⁴⁵	d.	u.	1 ⁵⁰	e.	6 ³⁵
Kolossó	"	"	5 ⁵⁷	"	2 ⁰²	"	"	6 ⁴⁷
Hertnek	"	"	6 ¹⁵	"	2 ¹⁹	"	"	7 ¹⁹
Oszikó	"	"	6 ²⁹	"	2 ³³	"	"	7 ³³
Magyarraszlavicza	"	"	6 ³⁸	"	2 ⁴⁴	"	"	7 ³⁶
Deméte	"	"	6 ⁵²	"	2 ⁵⁸	"	"	8 ¹⁰
Töltészék	"	"	6 ⁵⁶	"	3 ⁰²	"	"	8 ¹⁴
Fulyán	"	"	7 ⁰³	"	3 ⁰⁸	"	"	8 ²¹
Kapi	"	"	7 ⁰⁸	"	3 ¹⁴	"	"	8 ²⁴
Alsósebes	"	"	7 ¹⁸	"	3 ²⁴	"	"	8 ³⁴
Sebeskellemes	"	"	7 ²⁵	"	3 ³¹	"	"	8 ⁴¹
Eperjes	érk.	"	7 ³⁴	"	3 ⁴⁰	"	"	9 ⁰⁰

Hrabcsák Margit

volt klinikai bába

lakása Eperjes, Árok-utca 22.

Nagyszerűen bevált a haretéren küzdőknél és általában mindenkinél mint legjobb
fájdalomcsillapító bedörzsölés
meghűlés, rheuma, köszvény, influenza, torok-, mell- és hátfájás stb. esetében
Dr. Richter-féle
Horgony-Liniment. capsici compos.
Horgony-Pain-Expeller pótléka.
Üvegeje K -80, 140, 2-
Kapható gyógyszerárakban vagy közvetlenül az „Arany oroszlánhoz” címzett Dr. Richter-féle gyógyszerárban, Prága I, Elisabethstr. 5.
Naponkénti szétküldés.

Braun Lipót és Társa, Kassa
Kossuth Lajos-utcai fiókja részére
KERESKEDŐSEGÉD
alkalmazást nyerhet.
A szakmában jártassággal bíró előnyben részesül.

Legjobb eredményt
□□ érünk el, ha □□□
az EPERJESI LAPOKban
□□□ hirdetünk! □□□

Nemzetközi halottszállítási iroda
Temetkezési Intézetek Egyesülése
Budapesti iroda VIII., Üllői-út 14., I. em. 1.
Telefon: József 32-12.
Elhunyt hőseinknek exhumálását, hazaszállítását és az ezekkel kapcsolatos összes teendők végzését kegyeletesen, szakszerűen, gyorsan és a legmegtényosabb feltételek mellett intézi.
Az ország minden részében és a külföldön mindenütt működő tagjai a megbízásoknak akadálytalan és gyors teljesítését teszik lehetővé.

991-1915. számhoz.

Szállítási hirdetmény.

Alulírott m. kir. főbányahivatal keze-
lése alatt álló sóraktár részére máramaros-
szigetkamaraí sószállító-hivataltól 1916-ik
évben érkező alak-, őrlött- és marhasó
(sajtolt és őrlött) küldeményeknek az eper-
jesi vasúti állomásról a sóvári m. kir. só-
raktárba leendő befuvarozása és be-
raktározásának biztosítása céljából alul-
írt m. kir. főbányahivatalnál — a nmélt.
m. kir. pénzügyminisztérium 1915. évi
december 24-ikén kelt 141,077. számú
magas rendeletére — 1916. évi január
12-ikén délelőtt 10 órakor egy újabb
zárt írásbeli versenytárgyalás tartatik.

Versenyezni szándékozók felhivatnak,
hogy magyar nyelven írt, 1-koronás bé-
lyeggel ellátott zárt ajánlataikat, melyek-
ben az ajánlott egységárak számok- és
betűkkel olvashatóan kiírandók, és az aján-
lott évi összegnek megfelelő 5% bánat-
pénznek valamely állampénztárnál történt
befizetéséről szóló pénztári nyugtának
csatolása mellett a fenti határidőig annál
is inkább nyújtsák be, mert elkésetten
beérkezett vagy utóajánlatok feltétlenül
visszautasíthatni fognak.

A szállítási feltételek az alulírt m. kir.
főbányahivatalnál a hivatalos órák alatt
bármikor betekintheők; az ajánlatban
határozottan felemlítendő, hogy azokat az
ajánlattevő ismeri s azoknak magát fel-
tétlenül aláveti.

Tótsóvár, 1916. január hó 4-ikén.

Főbányahivatal.

Milliók
használják
Köhögés
rekedtség, hurut és nyálkasodás, gőrcs és
hőkburut ellen
KAISER
MELLKARAMELLÁIT
□□□ a három fenyő védjeggyel. □□□
6050 közjegyzőileg hi-
teles bizonyít-
vány orvosoktól
és magánosoktól igazolják a biztos sikert.
Nagyon alkalmas és jóízű cukorkák!
Csomagja 20 és 40 fill., doboza 60 fill.
Kapható Eperjesen: Molitorisz István, Korn
Vilmos gyógyszerárban és Pálesch Árpád
drogériájában, — Bártfán: Tirscher István
gyógyszerárban.

TELEFON
JEGYZÉK
KÖSCH-ÁRPÁD
KÖNYVNYOMDAI MŰINTÉZET
PÁPIKÜLLETENE-KIADÁSA
EPERJES
ÁRA 4 KBR

ESZER VESZT
ENNEK
MINDIG
RÁDJA
KÖSSZÉ

HALTENBERGER BÉLA □ KASSA.

:: RUHAFESTŐ-, ::
VEGYTISZTÍTÓ- ÉS
GŐZMOSÓGYÁR.
■ ■
ÁTVÉTELI ÜZLET
EPERJESEN FŐ-U.
23. SZÁM ALATT.
Amennyiben a gyár jelenleg
□ is teljes üzemben van, □
ruhák, egyenruhák, függönyök stb.
most is a rendes módon
festetnek és tisztítanak.
Gallér- és kezelőtisztítás
a szokott szép kivitelben,
Gyász esetben ruhák festése feketére.